

Az új gyülekezetek stratégiája és a működésük rendje

Igei alapvetés

Az Újszövetségi Gyülekezet – a Biblia világos tanítása szerint – nem emberek társulása, vagy szervezkedése, hanem a Szentlélek hozza létre azoknak az embereknek az önkéntes csatlakozása által, akik Isten hívását és kiválasztását elfogadva, Jézus Krisztust, mint személyes Megváltójukat és Urukat befogadták az életükbe.

Így született az első gyülekezet Jeruzsálemben. (ApCsel 2: 36-41) Akik őszinte megtérésre jutottak, azok bementek, megnyerték ajándékul a Szentleket és elkülönülve a nemzedéktől „ kitartóan részt vettek az apostolok tanításában, a közösségben, a kenyér megtörésében és az imádkozásban”. (ApCsel 2: 42) – Ezek azok a jellemzők, amelyek a Szentlélek által létrehozott keresztyén gyülekezet egészséges működését ma is jelzik és igazolják.

Az Evangélium hirdetését Jézus Krisztus minden tanítványának és követőjének elkötelező erejű feladatává tette (Mt 28_18-20, Jn 20:22-23, ApCsel 2:8.) Vagyis a Szentlélek mind az Evangélium hirdetését, mind a megtértek gyülekezeteinek a létrehozását és működésüknek az irányítását emberi eszközök által végezte és végzi. Az ApCsel könyve elénk tárja a gyülekezetek születését Samáriában (8:4-17), Antióchiában (11:19-26), majd a népek felé elinduló misszióban számtalan és folyamatosan új és új gyülekezetek jöttek létre .Ez a folyamat immár 2000 év óta tart.

Történelmi áttekintés

Az első három évszázadban – a keresztyénség hőskorában – bár az emberek egyre inkább megbecsülték a keresztyéneket és a számuk is gyorsan növekedett, de a hivatalos hatalom nemcsak gyanakvással nézte őket, hanem egyre keményebb és kegyetlenebb üldözési hullámok követték egymást a keresztyének ellen. Így nem volt módjuk, sem lehetőségük arra, hogy templomokat építsenek és nagy létszámú gyülekezeteket hozzanak létre. Vagyis Krisztus követői ezekben az évszázadokban kis gyülekezetekben éltek, amelyek leginkább családi házakban, esetleg bérelt helyiségekben gyakorolták a közösségi életüket. Természetesen ismerték egymást és – amikor módjuk és lehetőségük nyílt rá – nagyobb létszámú testvéri találkozókat is tartottak szabad tereken, vagy barlangokban (a katakombákban)

A IV. században nagy változás alakult ki a keresztyén gyülekezetekben, amikor a keresztyénség államvallássá lett. Nagy templomok épültek és minden falunak is meg kellett építenie – állami parancsszóra – a maga templomát. Keresztyénnek lenni immár gazdasági, politikai és társadalmi előnyt jelentett .Ennek hatására nemcsak gyors növekedés, hanem erőteljes felhígulás következett be a keresztyén gyülekezetekben. A többség megtérés nélkül lett a keresztyén egyház tagjává. Voltak azonban, akik ragaszkodtak ahhoz, hogy a gyülekezet tagjai csak megtért és újjászületett emberek legyenek, akik a szentség és a szeretet fegyelmével és biblikus jórendjében élnek a közösségi életüket. Ezek a Biblia tanításához ragaszkodó hívők kénytelenek voltak kiszakadni a naggyá duzzadt és egyre inkább világi hatalmat is gyakorló egyházból és kis evangéliumi gyülekezeteket hoztak létre a névlegesen keresztyénné váló Európa, Közel-Kelet és Észak-Afrika teljes területén. Már az V. századtól kezdve különböző néven, de folyamatosan éltek és működtek ilyen gyülekezetek. (montanisták, donatisták, pauliciánusok, bogumilok, waldensek, petrobuziánusok, beghinek, beghardok, husziták, stb.) A keresztyének egységét erőszakos hatalommal is megvédeni

akaró egyház eretneknek nyilvánította az elszakdó hívőket és irtóztatós kegyetlenséggel üldözte és irtotta őket .

A reformáció annyiban hozott újat, hogy a reformátorok a tiszta evangéliumot és a nép nyelvén hirdették és így sok ember jutott megtérésre. Evangéliumi gyülekezeteket azonban nem hoztak létre, mert a reformáció vezető egyházai megmaradtak abban a gyakorlatban, hogy minden testileg megszületett gyermeket kötelezően egyházztaggá kereszteltek. Emiatt azok az újjászületett hívők, akik biblikus rend szerinti gyülekezetet kívántak létrehozni, arra kényszerültek, hogy a protestáns egyházakból is kiszakadva tegyék ezt meg Így létesültek az anabaptista, a baptista, a metodista, a quaker, a nazarénus, stb gyülekezetek. Ezek az evangéliumi közösségek évszázadokon át hordozták az üldöztetés terhét mind a katólikus, mind a protestáns egyházak részéről.

A XIX. –XX. század az egyházaktól való általános elszakadás –a szekularizáció – időszaka volt, a felvilágosodás és a liberalizmus jegyében .A racionalista liberális gondolkodás a népegyházak teológiájában is eluralkodott. Az Evangélium és a Szentlélek erejének hiányát keresztyén kultúrával és a vallásos hagyományok tiszteletével igyekeztek pótolni .Sőt az immár évszázados múltra visszatekintő evangéliumi egyházak sok gyülekezetében is fontosabbá váltak a kialakult szokások, a megmerevedett hitvallások, mint a Szentlélek folyamatos megelevenítő áradása és az elveszett emberek megmentése. Ezzel magyarázható, hogy a XX.században minden eddiginél nagyobb mértékben szakadtak ki a régi egyházakból és gyülekezetekből és hoztak létre új evangéliumi gyülekezeteket. Az elszakadások és az új gyülekezetek nagy mértékű növekedéséhez hozzájárult a XX. században az egész világot elárasztó karizmatikus mozgalom. A régi egyházak a XX. század liberális és demokratikus politikai körülményei között nem tudták megakadályozni ezt a folyamatot és mivel az elszakadó híveikhez sértődött és ellenséges módon viszonyultak, azok nem új gyülekezeteket hoztak létre a régi egyházon belül, hanem új egyházakat alapítottak .Ez a magyarázata annak, hogy pl. Magyarországon is az elmúlt század utolsó évtizedében számtalan új egyház, illetve a régi egyházától elszakadó gyülekezet született.

Isten oldaláról nézve az eseményeket arról van szó, hogy Jézus Krisztus, a gyülekezetek Ura, kimozdítja a gyertyatartóját – vagyis megvonja a küldetését – annak a gyülekezetnek, amelyik már nem árasztja az „ első szeretet” erejét. (Jel.2:4-5) Ha a forrás kiapad, a patak kiszárad. . Ekkor Isten máshol új forrást fakaszt. Az Ő célja és akarata ugyanis változatlan : „ Ő azt akarja, hogy minden ember üdvözüljön és az igazság ismeretére eljusson” (1 Tim 2:4)Vagyis a történelem azt igazolja, hogy az új és új evangéliumi gyülekezetek alakulása az Isten missziós stratégiájának a teljesülése.

Az élő gyülekezetek missziós stratégiája

A Szentlélek uralma alatt élő gyülekezet működésének természetes gyümölcsei a következők :

- A gyülekezet legfőbb küldetésének tekinti az elveszett emberek megmentését mind kívülről, mind a gyülekezetben élő családok köréből, valamint a megtértek integrálását a gyülekezet szeretetközösségébe és aktív tevékenységébe A pásztor és a Vezetőség a gyülekezet minden tagját és programját úgy igyekszik irányítani, hogy ez a cél megvalósuljon.
- A gyülekezetnek ebben az evangéliumi légkörében előállnak olyan személyek, akiket az Úr elhívott a legkülönbébb szolgálatra.(teológia, misszióiskola gyülekezetplántálás, szociális munka, ifjúsági szolgálat, gyermekmisszió, ének és zenei szolgálat, stb.) Lesznek, akik teljes időben szeretnék szolgálni az Urat, a többségük azonban más kenyérkereseti foglalkozás mellett
- A gyülekezet pásztorja és vezetősége felelősséggel megvizsgálva felismeri az elhívásokat, támogatja a felkészülésüket és a szolgálatba történő beállításukat.

- A Szentlélek uralma alatt élő gyülekezet lelkipásztora, vezetői és tagsága örömmel és áldozatkészen támogatja akár egyes elhívott személy, akár alázatos küldetéstudattal induló csoport missziós kezdeményezését akkor is, ha pillanatnyilag veszteséget jelent a távozásuk a gyülekezetből. Így tették ezt Antióchiában is, amikor Pált és Barnabást elbocsátották (ApCsel 13: 1-3.) Isten az ilyen „ veszteséget” általában gazdagon pótolja.
- Jól működő, élő gyülekezetben is előfordul, hogy feszültség alakul ki a lendületesebb, hangosabb, elevenebb és fiatalos stílusra és istentiszteleti gyakorlatra törekvők, valamint a csendesebb, hagyományos és megszokott istentiszteleti gyakorlathoz ragaszkodók között. Legjobb ha a Szentlélek irányítása alatt, az Istentől áradó szeretet által be tudják fogadni egymást és kialakítják a gyülekezetben a szeretetben való együttműködést. Előfordul azonban, hogy az a bölcsőbb, és Istentől való megoldás (különösen városi környezetben), ha a gyülekezet új gyülekezet plántálására rendeli ki - a békesség és a szeretet légkörében – azokat, akik tanításban a biblikus alapon maradva egy talán kultúra-közeli formában élnek meg a hitüket.

Megjegyzés :Isten minden időben embereket hívott el és választott ki arra, hogy általuk valósítsa meg az Ő tervét és akaratát. Jézus is azzal kezdte a megváltói szolgálatát, hogy tanítványokat hívott el.

Amelyik gyülekezet - a Szentlélek vezetését és erejét mellőzve – nem áll be a felvázolt missziós stratégiába akár az első szeretet hiánya miatt (Efézus), akár a hagyományos formákban való megmerevedés miatt (Szardesz), vagy az önelégült közömbösség folytán. (Laodicea), akarata ellenére negatív módon lesz támogatója az új gyülekezeteknek. Az ilyen gyülekezeteket ugyanis az élni akaró tagok igen gyakran elhagyják és az új gyülekezetekhez csatlakoznak.

Az ApCsel. 15. fejezete leírja a törvény betartásához ragaszkodó zsidó-kereszténynek és a pogányokból megtért kereszténynek békességes szétválásának a történetét. Abban az esetben sokkal nagyobb volt a különbség a két irányzat között, mint az éneklés stílusa, vagy az örömkifejezés módja, mégis békességes megegyezésben tudták elfogadni egymást, úgy hogy szervezeten kívül folytatták a missziójukat.

Az új gyülekezetek születésének módja

Az új gyülekezetek kialakulásának útja nagy változatosságot mutatott a múltban is és nagyon különböző módon történik ma is. A Szentlélek, aki létrehozza és kimunkálja az új gyülekezet születését azonban mindig ugyanaz.

- Előfordul, hogy gazdasági, megélhetési, vagy családi okból hívó család, vagy személy olyan helyre költözik, vagy olyan településen élve jut megtérésre, ahol addig nem volt evangéliumi gyülekezet. Ott aztán a Lélek készítésére és erejével evangéliumi missziót kezd és ilyenformán egy új gyülekezet születik.(Ilyen módon keletkezett pl. Magyarországon a balatonszemesi, a dunaharaszti baptista gyülekezet A Magyarországról Szlovákiába áttelepült baptista szlovákok is több gyülekezetet alapítottak)
- Gyakran előfordult, hogy hívó család, vagy személy nem megélhetési céllal, hanem kifejezetten azért költözött (költözik) valahova, hogy ott evangéliumi missziót kezdeményezzen .Különösen szép és hatékony egy ilyen vállalkozás, ha mögötte egy kiküldő gyülekezet támogatása van. Lajos János – Kornya Mihály nagyszalontai kortársa - tízszer költözött népes családjával és a lakatos műhelyével azért új településekre, hogy ott evangéliumi missziót kezdjen. A

szilágysági magyar baptista gyülekezetek is úgy keletkeztek, hogy a XX.. század elején ezzel a céllal költöztek az ottani falvakba missziós lelkületű családok Jelenleg is az egyik legjobban bevált módja ez az új gyülekezetek plántálásának .Így indult el az evangéliumi misszió Kőszegen, Zalaegerszegen, Gyöngyösön, Szombathelyen, Bicskén, Petőfibányán, Mohácson, stb.

- Vannak Misszió társaságok, amelyeknek meghatározott céljuk az új gyülekezetek plántálása és munkásaikat ezzel a feladattal küldik ki a világ sok országába. Magyarországon is működnek ilyen missziók és missziómunkások .Több közülük ugynevezett független baptista gyülekezetet hozott létre. Ilyen gyülekezetek vannak pl. Jászberényben, Szolnokon, Tóalmáson, Esztergomban, stb Helyes megtalálni ezekkel a gyülekezetekkel az együttműködés útját, amint ez az esztergomi gyülekezettel és vezetőjével különösen jól működik.
- Az új gyülekezetek létrehozásának módja még, hogy egy missziós lelkületű gyülekezet egyes tagjai – az említett módon – missziós elhívást elfogadva kezdeményeznek egy településen gyülekezetplántáló missziót, anélkül, hogy odaköltöznének. Rendszeresen eljárnak, és befogadó családnál, vagy bérelt helységben rendszeres összejöveteleket tartanak, a megtérőkből pedig kialakul az új gyülekezet, amely az alapító anyagyülekezet leánygyülekezeteként működik A jól működő gyülekezetek részéről talán ez a leggyakoribb módja az új gyülekezet plántálásának. Az ilyen módon létrejövő gyülekezet fejlődésének akadályja lehet, hogy ha az anyagyülekezet akkor sem munkálja az új gyülekezet önállósítását, amikor pedig már ez időszerű volna. Az önálló felelőséggel és vezetéssel működő gyülekezet ugyanis általában jobban fejlődik. Pl. Pál apostol az első misszióútja elején született gyülekezeteket, már a misszióút végén szolgálatra szóló kirendelésekkel önállósítja.(ApCsel 14:21-23.).

Az új gyülekezetek megszervezése

A Szentlélek szüli és formálja a gyülekezeteket, de a Szentlélek emberekben lakik és általuk munkálkodik .Az első (jeruzsálemi) gyülekezet születésénél Péter és a többi apostol látták el ezt a szolgálatot. E gyülekezet születését előkészítő időszaknak mondhatjuk azt a több mint három évet, amelyben Bemertő János, majd Jézus Krisztus és az apostolok is már hirdették az Evangéliumot.

A magyarországi viszonyok között is általában hosszú idő odaszánt, buzgó és hűséges szolgálata kell ahhoz, hogy az első megtérők nyilvános hitvallással és bemertítéssel vállalják a gyülekezetbe való beépülést Általában előbb kis házi közösségekben ismerkednek meg az Ige által Jézus Krisztussal és találnak meleg otthonra a közösségben. Tapasztalataink szerint több év, néha 4-5 év is eltelik, mire az első „ kívülről” megtérők teljes döntésre jutnak.

Az új gyülekezetbe több irányból érkeznek azok, akik aktív tagjaivá lesznek a gyülekezetnek:

1. A gyülekezetplántálásra elhívott vezető és a munkatársai az új gyülekezet első tagjai **Ők az alapító „atyák”**
2. Az új gyülekezet összejöveteli helyének környékén felfedezett, valamikor, valahol megtért de **elkallódott hívők** – hitben és szeretetben megújulva – beépülnek az alakuló gyülekezetbe. (Általában akadnak ilyenek)
3. Valamelyik régi gyülekezetben lelkileg kiüresedett, megközömbösödött, vagy valamilyen oknál fogva megterhelődött **és a helyét nem találó tag** – sokszor hosszú keresés után - otthonra talál megújul és beépül egy új gyülekezetbe. Mindig fájdalmas, ha egy gyülekezet egyetlen tagja is lelkileg megbetegszik, vergődik és nem találja a gyülekezetében a gyógyulás útját .Az a helyes, ha a gyülekezet szolgálattevői segíteni tudnak és gyógyulásra vezetik. Ha azonban ez nem vezet

eredményre, bölcsőbb elengedni, hogy egy új gyülekezeti környezetben meggyógyuljon, minthogy elkallódjon.

4. **Az új, kívülről érkező megtérők.** Az egész missziós munka elsősorban értük történik. Egészséges fejlődés és növekedés esetén az új gyülekezetben ők lesznek egyre többen és alkotják a gyülekezet többségét. Sőt - a tapasztalat szerint – az új megtérők válnak a legaktívabb és új missziós kezdeményezésekre legalkalmasabb tagjai a gyülekezetnek.

Az új gyülekezet megszervezéséhez a Szentlélek ad bölcsességet a fejlődés folyamatához igazodva, a FŐ-nek, Jézus Krisztusnak az irányítása alatt. „Ő adott (és ad) némelyeket apostolokul, másokat prófétáknak, ismét másokat evangélistáknak, vagy pásztorokul és tanítóknak.” (Ef 4:11) Fontos, hogy az alapító vezető a Lélek kenetével irányítson és pásztoroljon. Ismerje fel az alkalmas és Istentől kiválasztott munkatársait, akikkel szoros Ige- és imaközösségben gondozzák a megtérőket, a régebbi és az új tagokat, szervezzék a gyülekezet istentiszteleteit, az éneklést, a csoportok működését, az ifjakat, a gyermekmissziót, a missziós alkalmakat és programokat, a tanítást, stb...

A gyülekezet növekedésének egészséges folyamatossága úgy biztosítható, ha a vezető(k) felismerése és javaslata alapján, a gyülekezet tagjainak egyetértésével kirendelnek személyeket a különféle szolgálatok ellátására. Fontos, hogy a vezetők gyakori közösségben együttesen vegyék a látást és a vezettetést. Fontos az is, hogy a szentség és a szeretet bölcs egyensúlyát megtalálva, a kegyelem légkörében gyakorolják az intést és a tagok lelkigondozását.

Az új gyülekezet egészséges fejlődéséhez hozzátartozik, hogy ne zárkózzanak be, ne váljanak se önelégültté, se egyedülállóvá. Keressék a közösséget más új és régi gyülekezetekkel elkérve ebben is a Lélek bölcsességét. Legyen kapcsolatuk olyan gyülekezetekkel, amelyekről tanulhatnak és olyanokkal, ahol segíthetnek.

Az új gyülekezetek és a karizmák

Jézus tanítványai pünkösöd napján beteljesedtek Szentlélekkel és karizmákat, a Szentlélek ajándékait kapták. Így lettek alkalmasak arra, hogy az Evangéliumot hatalommal hirdették és az új megtérőkből létrejött az első keresztyén gyülekezet. Ahhoz, hogy az Evangélium a halálból életre szólítson embereket, ma is a Szentlélek és az ajándékai által megszólaló Evangélium-hirdetés szükséges. Ki kell tehát mondanunk, hogy a Lélek ajándékai nélkül nincs életet teremtő igehirdetés, sem szülőképes gyülekezet.

Keresztyén körökben gyakori, hogy a Szentlélek ajándékainak (a karizmáknak) a működését azonosítják egyes szélsőséges karizmatikus csoportok és gyülekezetek extrém és igeellenes megnyilvánulásaival, amelyekkel valóban nem lehet egyetértenünk. Vigyáznunk kell azonban arra, hogy „a fürdővízzel együtt ne öntsük ki az életet jelentő Gyermekeket is” Ma is érvényes az Ige: „törekedjétek a szeretetre, buzgón kérjétek a lelki ajándékokat, leginkább azt, hogy prófétálatok.” (1Kor 14:1) A Szentléleknek a jelenlétét, a kenetét és az ajándékait nem lehet pótolni semmilyen tudással, emberi képességgel, tapasztalattal, vagy ügyességgel.

Az is veszélyes minősítés – ami szintén gyakran előfordul – hogy ha valahol hangosabban, a megszokottól eltérő stílusban énekelnek, vagy az örömkifejezésnek a régi gyülekezetekben nem gyakorolt módját is használják (kézfelemelés, taps), akkor ezt már szélsőséges karizmatikus jelenségnek mondják. Ha a Mennyhez szeretnénk tartozni és igazodni, tudomásul kell vennünk, hogy ott „nagy sokaság, hatalmas hangon szól: Halleluja, az üdvösség, a dicsőség és a hatalom a mi Istenünké!” Felszólítás is hangzik: „Dicsérjétek Istenünket, ti szolgálói, mindnyájan!” (Jel 19:1-5.) A valóság az, hogy vagy elfelejtettünk örülni az Urban,

vagy meg se tanultuk még. Nem kötelező átvenni az örömkifejezés eddig szokatlan módját, de azt el kellene fogadnunk, hogy ez nem beteges karizmatikus megnyilvánulás.

Az viszont szintén fontos, hogy nem vállalhatunk közösséget az olyan karizmatikus megnyilvánulásokkal, ahol nincs jelen az 1 Kor 12-13-14 fejezetben részletesen leírt rend, vagyis a Szentlélek rendje és fegyelme.

A régi és az új gyülekezetek kapcsolata

Az új gyülekezetek nemcsak azért újak, mert új földrajzi helyen, és többségükben új megtérőkkel alakultak, hanem azért is, mert szellemi elevenségükben és missziós módszereikben is újak, ugyanazon Lélek uralma alatt. Az Evangélium hirdetésének olyan formáit igyekeznek megvalósítani, amely a mai ember számára vonzó és érthető. A régi és változatlan Evangélium emberközelibb, vagy kultúra-közelibb formában. Olyan közösségi életet és istentiszteleti formát igyekeznek gyakorolni, amely Jézus Krisztus jelenlétének és a Mennynek az örömét sugározza és ezáltal vonzó az Istent és a lelkének békéjét kereső mai ember számára. Ugyanaz ez, amit a baptista gyülekezetek ezelőtt 100-120 évvel képviseltek, mint akkor új evangéliumi gyülekezetek a korabeli megáporodott levegőjű, élettelen népegyházi gyülekezetek között.

Révész Imre református püspök egyháztörténész írta a XX. század elején a baptistákról, hogy Isten „ösztokeként” használta őket a népegyházi gyülekezetek felébresztésére. Az volna kívánatos, hogy az új gyülekezetek alázattal és a Szentlélek erejében ilyen küldetést töltenének be a régi gyülekezetek felé. A régi hívők és a régi gyülekezetek pedig, szintén alázattal elfogadnánk azt, hogy szükségünk van elevenebb, örömtelibb szellemiségre és lelki megújulásra.

Fontos komolyan vennünk azt, amit Pál apostol a római gyülekezetnek írt: „Fogadjátok be tehát egymást, ahogyan a Krisztus is befogadott minket az Isten dicsőségére. A türelem és a vigasztalás Istene adja meg néktek, hogy kölcsönös egyetértés legyen köztetek Jézus Krisztus akarata szerint, hogy egy szívvel, egy szájjal dicsóítsétek a mi Urunk Jézus Krisztus Istenét és Atyját” (Róm 15:5-7.)

Örüljünk az új gyülekezeteknek! Munkáljuk, hogy legyen minél több! A közösségünk jövőjének a reménységei ők! Imádkozzunk azért, hogy növekedjenek és szilárduljanak meg a Szentlélek uralma és fegyelme alatt! Hívjuk és fogadjuk őket szívesen a gyülekezeteinkbe! Az új gyülekezetek pedig tiszteljék és szeressék a régi gyülekezeteket! A mi eleink és gyökereink ők! Tanuljanak tőlük hűséget és imádkozva munkálják, hogy megelevenedjenek és új, friss hajtásokat hozzanak a régi és mégis mindig új Evangélium által!

Kovács Géza